

fiaskiem zbyt wiele bowiem już nagromadziło się bezprawia i panoszenia się żydowskiego w Polsce. Przeciągnęła się struna polskiej cierpliwości. Dziś nawet twórcy „ugody“ widzą sami, że życie zadaje kłam ich papierowym układom.

W interesie żydostwa leży „ugoda“ polsko-żydowska, w interesie polskim wręcz przeciwnie...

Mamy niezłomną nadzieję, że „numerus

clausus“ stosowany zresztą, jak wykazaliśmy, bardzo ogólnie i na korzyść żydów — stanie się jednak grobem „ugody“. Im prędzej to nastąpi, tem lepiej.

Wraz z jesiennym i liśćmi opadnie zwarzony, wyblakły akt „ugody“ polsko-żydowskiej...

„Numerus clausus“ wydzwania mu już podzwonne.

Zagranica o „ugodzie“ polsko - żydowskiej

Głosy prasy niemieckiej, austriackiej i francuskiej

Zawarcie przez pp. Grabskich ze sjonistami t. zw. „ugody“ polsko-żydowskiej poruszyło opinię całej zagranicy. Podawaliśmy niedawno na tem miejscu głos szwajcarskiego pisma o „ugodzie“, dziś dzielimy się z czytelnikami głosami prasy niemieckiej,

austriackiej i francuskiej. Wszystkie one są niezwykle charakterystyczne choćby z tego względu, w jaki sposób prasa zagraniczna ocenia ten, tak niezwykle doniosłości fakt z dziejów polityki polskiej.

„Międzynarodówka żydowska zawładnęła Polską“

Niemiecka „Deutsche Zeitung“ zamieszcza artykuł von Herzberga, jednego z przywódców nacjonalistów niemieckich, który temi słowy charakteryzuje „ugodę“ polsko-żydowską:

„Żydowska międzynarodówka, zawładnęła Polską, gdzie rządzi nieograniczenie. Na żądanie żydów angielskich i ich przed-

stawiciela Luciena Wolfa rząd polski przyjął z zaciśniętymi zębami warunki „Kola Żydowskiego“. Żydzi zagarnęli w swe ręce monopol alkoholowy i korzystają z kredytów rządowych, oraz zajmują wysokie stanowiska w administracji i w sądownictwie“.

„Polsko-żydowskie zawieszenie broni“

Wiedeńska „Reichspost“ organ chrześcijańsko-społecznych poświęca „ugodzie“ obszerny artykuł p. t. „Pax Judaica (?)“. Autor artykułu nie wierzy w trwałość ugody, w dalszym ciągu zaś pisze:

„Żydzi liczyli na zwycięstwo Rosji, gdzie odgrywali ogromną rolę. Gdy te nadzieje zawiodły, stanęli na czele

mniejszości w Polsce i zwalczali politykę państwa polskiego. Ale w opozycji nie mogli wytrwać. Z inicjatywy min. Skrzyńskiego, Weizmana i Sokolowa rozpoczęto układy.“

Artykuł powyższy kończy się stwierdzeniem faktu, iż pakt polsko-żydowski, to tylko „chwilowe zawieszenie broni“.

„Interes żydowski w rozwaleniu Polski“

Organ radykalnych socjalistów „l'Echo d'Alger“ wychodzący w Algierze zamieszcza obszerny artykuł pióra Henryka de Monforta.

Zaraz na wstępie swego artykułu p. de Monfort zaznacza, że przy oświetlaniu stosunków polsko-żydowskich nieprzychylnie Polsce czynniki nie cofały się przed żadnym kłainstwem byleby jej zaszkodzić w opinii Europy. Dalej pisze, że żydzi pomimo to, iż korzystali z równi praw obywatelskich, zawarowanych konstytucją, nie tylko nie okazywali zrozumienia potrzeb państwowych i gotowości do współpracy nad wzmocnieniem państwa, ale gorzej jeszcze, bo:

„Od 5-ciu lat z górą nawet w Sejmie posłowie żydowscy uprawiali stałe systematyczną opozycję w stosunku do rządu polskiego bez względu na to, czy rządy te były prawicowe czy lewicowe.

Takie, niczem nieusprawiedliwione postępowanie zagrażało poważnie oburzeniem ludności polskiej, przekonanej dowodnie o tem, że żydzi z jednej strony, wyrekli-

szy się asymilacji, dążą do stworzenia państwa w państwie, z drugiej zaś strony, mówią otwarcie, że widzą swój interes w rozwaleniu Rzeczypospolitej“.

Dalej pisze publicysta francuski, że rząd polski dając dowód daleko posuniętego liberalizmu i tolerancji, szukał dróg porozumienia, któreby uzdrowiło jęczące stosunki, omówiwszy następnie dokładnie zawarty „pakt polsko-żydowski“ stwierdza, że „zastanowiwszy się dobrze nad nim, musimy uznać, że w istocie swej jest on prawdziwym przywilejem“, w zachwyconiu zaś swego artykułu pisze:

„Pewną jest rzeczą, że w istniejących warunkach Polacy dali istotnie niezbity dowód liberalizmu i ducha tolerancyjnego posuniętego aż do ostatecznych granic.

Wolno myśleć również że i nazewnątrż Polski legenda o antysemityzmie Polaków nie znajdzie już więcej wiary. Oszczercy, szkalujący Polskę systematycznie muszą poszukać sobie teraz innego tematu.

kłady naukowe, wojskowość, potrzebuje przeważnej liczby lekarzy dentystów, a w każdym bodaj miasteczku jeden lub kilku lekarzy dentystów Polaków, w prywatnej praktyce napewno znajdzie utrzymanie.

Od kilku zaledwie lat istniejący w Warszawie Państwowy Instytut dentystyczny początkowo bardzo zażydżony, stopniowo się odżydza młodzież polska wstępuje do Instytutu lecz jeszcze nie w tym stopniu, w jakim należałoby się spodziewać.

Zwłaszcza maturzystki mają przed sobą wdzięczne pole do pracy i do zarobku, ręce bowiem kobiece nadają się jeszcze bardziej do pracy drobiazgowej i sumiennej jakie wymaga dentystyka.

Szczególniej apelujemy do młodzieży maturalnej w Małopolsce, która posiada zaledwie 45 doktorów wszech nauk lekarskich uprawiających dentystykę i mnóstwo techników dentystycznych przeważnie żydów, nie posiadających prawa leczenia zębów.

Zwracamy się również do maturzystów z kresów zachodnich gdzie również brak jest lekarzy dentystów.

Kurs nauk trwa cztery lata. Miejsc na każdym kursie jest około 100. Pierwsze dwa lata studjów dają wykształcenie ogólnolekarskie i wciągają studentów do zajęć technicznych.

Bliższych informacji udzieli kancelarja Państwowego Instytutu dentystycznego Warszawa ul. Marszałkowska nr. 151

Nowe prezydjum miasta Będzina. Sami żydzi.

(B. T.) Rasowa bezgraniczna bezczelność żydów objawia się miejscami tak bezwstydnie i prowokująco, że przechodząc nad zwykłymi jej objawami do dziennego porządku, piętnujemy tylko najjaskrawsze momenty i zdarzenia.

Taki ordynarnie prowokujący i z żydowska bezczelny epizodzik dostarcza nam np. miasto Będzin. Dnia 20 bm. odbyły się wybory prezdjum rady miasta. Niestety — jak to zawsze u nas bywa — chrześcijanie rozbici na zwalczające się partje, nieumiejące skonsolidować się w ważnych chwilach i przy tych wyborach nie szli łącznie, ich głosy rozstrzeliły się, z czego naturalnie skorzystał mieli żydzi.

Głosami skupionych żydów wobec rozstrzelenia głosów polskich wybrano: Prezesem rady miejskiej zacieklego sjonistę Dra Weinziehera, zastępcą Rubinlichta, sekretarzem Ehrlicha i t. d., słowem całe żydowskie prezydjum.

Ostatecznie taki wynik wobec rozbicia chrześcijan byłby tylko smutną nauką dla nas, nie byłoby może w tem jeszcze prowokacji. Gdy jednak wskutek zgłoszonego na miejscu protestu i wyrażenia votum nieufności dr. Weinzieherowi tenże odważył się z rasowym cynizmem głośno zebrany chrześcijańskim członkom oświadczyć, że „żydzi są gospodarzami miasta Będzina i dlatego wybrali swój zarząd“, to takie bezczelne oświadczenie w Polsce Polakom jest niesłychaną lordynarną i bezwstydną prowokacją i dziwnym się bardzo, że nie znalazł się nikt z Polaków i chrześcijan będzińskich, by prowokatorowi na miejscu dać odpowiednią nauczkę za bezczelne słowa i spowodować go do tego, by włożył je sobie z powrotem do żydowskiej gardzieli.

Wobec nader częstych prowokacji nie pozostaje nic innego jak doraźnie zmuszać żydowskich bezczelnych prowokatorów do uległości i szanowania tych, którzy panami i gospodarzami są tego kraju. Lecz przyjdzie czas. Może lepiej, że i ten strup na zdrowem cię rupi i wędzi, że w swem krótkowidzynie i w swej tępotie przeciąga strunę cierpliwości bo tem przyspieszy czas opamiętania, otrząśnięcia się. Przyjdzie czas.

Wyrwać dentystykę z rąk żydowskich.

Istnieje zawód, który zwłaszcza dzisiaj w Polsce odrodzonej przedstawia jeszcze dużo niezajętych placówek. Jest nim dentystyka.

Świadomość choroby, jaką organizmowi ludzkiemu wyrządza broń zębów, a w następstwie tego dbałość o zęby, o jamę ustną ogromnie wzrosła. Kasy chorych, za-

Bierność włościan w walce z żydostwem.

(III.) Odżyczenie Polski jest zadaniem bardzo skomplikowanym, trudnym, wymaga dużo czasu, natężonej wytrwałości i współdziałania całego społeczeństwa. W obecnej dobie komplikuje się ono jeszcze bardziej skutkiem płytkiej wewnętrznej polityki naszego rządu, który dla pozyskania fikcyjnej życzliwości żydów, zawarł z nimi szkodliwą dla państwa i dla jego polskiego wyłącznie charakteru, ugodę. Ugoda ta, niewiadomo na jakich warunkach zawarta, jest aktem porozumienia z żydami nie narodu polskiego i państwa polskiego, lecz kilku jednostek, stojących przypadkowo na czele rządu i zawierających ugodę na własną rękę. To też naród w jego większości dojrzał politycznie. Ugody tej nie zaakceptował, jako wysoka szkodliwej dla jego powagi, jako gospodarza i właściciela państwa a szkodliwej dla jego przyszłości, gdyż ugodą, wzmacniając stanowisko żydów w państwie, daje im mocą tej ugody więcej tej śmiałości, więcej pewności siebie, nieskończone pole do pretensji na dalsze ustępstwa lub skargi na niedotrzymanie ugody. Wszystko to razem wzięwszy podnosi agresywność żydostwa i umacnia ich w dążeniu do tworzenia z Polski — **Judeo-Polski** i do obejmowania w rządzie państwa najważniejszych posterunków.

Ugodą z żydami rząd złożył dowód, że niedocenia ogólnonarodowych interesów, że zamiast zwalczać wszelkimi sposobami szkodliwą i jawnie dążącą do szkoderia hałaśliwość złośliwa żydostwa, ustępuje przed nią. Jest to dowodem nie siły rządu, jasności jego polityki wewnętrznej na dalszą przyszłość, lecz jego słabości, która chwilowy spokój okupuje stratami narodowymi. Nie żydzi do rządu, lecz rząd poszedł do żydów i w ten sposób wzmocnił ich stanowisko zamiast osłabić. Szeregiem ustępstw dla żydów, oddał on mniejszości białoruskie i ruskie na łup żydowski i przez to stworzył między pokrewnymi narodami naszemu mniejszościami, a rządem, ważny, bo ekonomiczny punkt niezgody, który z czasem powiększać się będzie w miarę opanowywania te mało odporne społeczeństwa przez żydów.

Najlepszym dowodem jak bardzo niekorzystną dla państwa była uгода rządu z żydami, jest **jednomyślny protest całego narodu** przeciwko niej, a równocześnie radość ogóln żydowska w całym judaistycznym świecie. Nienadaremnie żydzi amerykańscy obnosili na rękach p. Skrzyńskiego, który, nawiasem powiedziawszy, wlaź w tę całą sprawę, jak Piłat w Credo. Rozumieli oni dobrze, że **ugoda otworzyła wrota do Polski żydostwu całego świata**. Jest to wielka polityczna bitwa, jaką w walce z nami wygrali żydzi — **handel, przemysł, bankowość**; już i przedtem mocno oplątali nasze życie gospodarcze, ugodą zaś jeszcze szerzej otworzyła przed nimi wrota.

Teraz jeszcze bardziej niż przedtem, naród z największym wysiłkiem woli musi bronić się przed nieprzyjacielem, który od kilku wieków niewidocznie podgryza korzenie naszego życia gos odarczego. Walka z żydostwem, jest o tyle trudna, że publicystyka nie tylko musi poprawić lekko myślność i błędy rządu, lecz własne społeczeństwo, nie zawsze świadome niebezpieczeństwa państwowego i narodowego, oświecać w tym kierunku i nawoływać do czujności te warstwy, które na szkodę najbardziej są narażone, a jednak dzięki pewnego rodzaju oportunistom, zachowują się biernie wobec żyda, jako szkodnika państwowego.

Trzy są składniki społeczne najwięcej

narażone na wyzysk żydowski: **chłop, ziemianin, kupiec**, ale ten wyzysk jest tak na razie niedostrzegalny, odbywa się w formie tak na pozór pożytecznej dla wyzyskiwanego, że niedostrzega, że ten ptaszek żydowski zważy się krokodylem, żywi się **nieogłębnością i dobrą wiarą**, a często wprost **niedołębstwem** swego klienta.

Najbliżej styka się z żydem **nasza ludność małorolna**. Nie kto inny, ona tylko żywi i bogaci gromady małomiasteczkowych żydów, nie zdając sobie zupełnie sprawy z tego, że żywiac żyda, **uboży i ogładza** mieszczańszyna, rzemieślnika, urzędnika, podnosząc drożyznę, bo to co kupił żyd, sprzedaje innym po wyższej cenie, a do pośrednictwa w handlu używa nie Polaka, nie chrześcijanina lecz żyda. Podtrzymując żyda **rujnuje** często, jeśli nie siebie, to najbliższą rodzinę i **dopomaga do bogacenia się wroga**, który nie ma innego celu, jak tylko osłabić i ubożyć państwo, w którym mieszka.

Trzeba wszakże prawdę powiedzieć, że nie tylko w stosunku do żyda, ale większość naszego ludu wiejskiego w innych sprawach kieruje się albo egoistycznym, zbyt drobnym interesem albo zupełną niezajomością celu i zadania istnienia państwa. W przyszłość on nie patrzy. Jest to ślimak żyjący na swoim małym listku i tylko przypadkowo burza przechodząca tą stroną, zniszczyć może i drzewo, na którym się on żywi i jego skorupę. Mało go obchodzi kraj cały, byle jego drzewo ocalało.

Chłopa naszego trzeba dopiero **wychować** w rozumieniu obowiązków obywatelskiej, w poszanowaniu własnej godności i

godności narodowej, a wtedy zapewne zrozumie on szkodliwość żyda i nie będzie go bogacił własną pracą. Służebna warstwa ludności jest **zdemoralizowana przez żydów**. Wszystkie posterunki wymagające pracy fizycznej, zajmuje u żyda nasz chłopek, pozwalając mu **poniewierać** swoją godność i swoją religię. Nie dość, że mięsi mu ciasto na macę, zapala świeczniki szabasowe, ale w czasie święta Hamanowego w roli Hamana staje przed szkołą żydowską i pozwala się opluwać żydom.

Prasa prawicowa, która dotychczas z pożytkiem dla narodu zajmowała stanowisko antyżydowskie, **przycichła jak na komendę**. Jedna grupa usprawiedliwia się, że „niegłosowała za „ugodą“, druga naiwnie powiada, że „żydzi są także ludzie“ — chociaż tym panom dobrze wiadomo, że jastrząb jest także ptakiem jak i kura, a uporczywie prześladowany wilk jest także zwierzątkiem. Inne piśma, także prawicowe, **wykreśliły sprawę żydowską ze swego programu**. Czyżby to miało być oznaką, że — coś się psuje w państwie duńskim? . . .

Wobec zwartego świadomego celu tłumy żydostwa stoi olbrzymia masa chłopów rolników, żywciami żydów, **bezradna**, nieświadoma swojej mocy, bałamucona przez prasę lewicową, a niebroniona przez prawicową.

Któż ją oświecić i uświadomić może? Kto w jej duszę zaszczerpił świadomość interesów państwowych i obywatelskich? Kto tę bryłę, nieruchomą dotychczas, pchnie do lepszego życia, zorganizuje do samoobrony siły w niej tkwiące? Kto skieruje ją do zajęcia tych posterunków, jakie dziś żydzi zajmują w naszym życiu gospodarczym?

Na to jest jedna odpowiedź **tylko szkoła wiejska, nauczyciel i ksiądz**.

A jakąż rolę te czynniki odgrywają obecnie? —

L. M.

Zażydzony przemysł naftowy.

(B. T.) W poprzednim numerze umieściliśmy krótką notatkę ze Lwowa o Polminie, którą to fabrykę produktów naftowych wciągnął żydowski potentat naftowy Segal do kartelu rafineryjnego, w którym cały handel i obrót mają w rękę żydzi.

Brak miejsca nie pozwolił nam szerzej nieco omówić sprawy naftowej.

Po przemyśle węglowym jest naftowy bezprzecznje największym przemysłem w Polsce i należy do światowego.

Wojna światowa wykazała, jak ogromnie ważną decydującą wprost rolę odegrał ten przemysł, dający w różnych odmianach i formach energje motoryczne i światłane. Wszak cały ruch automobilowy, całe lotnictwo, cała część lekkiej żeglugi, (hydroplany, łodzie motorowe) ogromna część konstrukcji maszynowych, to wszystko zaistniało i opiera się dotychczas i na długo w przyszłości tylko na przemyśle naftowym. Wynika więc z tego, że **przemysł ten odgrywa wielką rolę polityczną**, że państwo, które posiada w rękę surowiec i przeróbkę naftowy, jest lub powinno być państwem potężnym i że wielką część swej potęgi zawdzięcza może temu właśnie przemysłowi.

Ale posiadanie przemysłu tego w rękę dysponowaniem — to powinno znaczyć, że znajduje się on w rękę tych dla których istnienie i potęga państwa polskiego jest istotą własnego bytu ideą najwyższą w rękę Polaków. Tymczasem stan przemysłu naftowego w

Polsce, o ile zwłaszcza chodzi o stan posiadania i własności, znajduje się właśnie w **rękę tych, którzy aż nadto udowodnili wrogię dla Polski usposobienie**, którzy w czasach zaborów dokładali wszelkich starań by Polska nie zmartwychwstała, a po zmartwychwstaniu zapalali tem większą nienawiścią i w całym świecie czynili co tylko mogli i czynią ciągle, by niedopuszczyć do wzrostu potęgi zmartwychwstałej Polski.

Ten wielki przemysł znajduje się w rękach naszych wewnętrznych wrogów — żydów, w **80 proc. kapitału z tem że w rzeczywistości dzierżą oni cały silnie w swem rękę**, uczynili z niego teren spekulacji dla siebie i drogą rabunkowej gospodarki doprowadzili do zniszczenia go, przyczem w ostatnich dwudziestu latach ogromna liczba zwykłych biednych handelesów i pośredników i hyjen stanowi dziś przednią straż milionerów żydowskich walczących przeciw Polsce w Polsce.

Spitzmany, Szutzmany, Seemany, Gartenbergi, Schreiery, Luksmany, Backenroty, Goldy, Segale, Seelenfreundy, i. t. d. i. t. d., cała dywizja milionerów dziś a — niedawno biedaków, chałaciarzy.

I gdy się pomyśli, że tak wielki i politycznie tak ważny przemysł znajduje się w rękę wewnętrznego wroga, że jedynie wielka w całym tego słowa znaczeniu samowystarczalna fabryka „Polmin“ będąca wyłączną własnością państwa, należąca do największą

na świecie a największa w Europie, dzięki nieorientacji rządu, a może nawet niesumienności pewnych czynników rządowych wpadła także w okrąg grawitacji do koła żydowskiego kartelu naftowego, gdy o tem się pomysł burzy się w nas wszystko.

Czyż rząd nie zdaje sobie sprawy z tego niebezpieczeństwa że ten ogromnie ważny produkt jak ropa naftowa i tak niezmiernie ważne i niezbędne przetworzy jak benzyna, smary, nafta, oleje gazowe etc. znajduje się wyłącznie w ręku żydów, że zawieść może wszelką kontrolę, wszelki nadzór, że w najważniejszej dla państwa chwili ten właśnie przemysł zdradziecko może zawodzić, armii naszej, jej lotnictwu i ruchowi automobilowemu braknąć może tych derywatów?

A jak przedstawia się strona ekonomiczna kraju?

Oto najlepsze soki tego wspaniałego przemysłu wysysają żydzi dla siebie i bogacą się ogromnie.

Pracę za marnem wynagrodzeniem znaj-

dą dziś w nafcie chrześcijańscy robotnicy i technicy tam tylko, gdzie żyd nie pójdzie, tam gdzie praca ta jest najcięższa i najmniejbezpieczniejsza lub najodpowiedzialniejsza.

Cała natomiast administracja, wszystkie lepsze funkcje obsadzają żydzi tylko żydami.

Przerażającym jest stan obecny przemysłu naftowego. Właściciel żyd, pośrednik żyd, urzędnik żyd, na ciężkiej u tego żyda wyłudze chrześcijanin robotnik lub technik.

Ogromna masa bezrobotnych — ale chrześcijan, bo żyd żyda nie redukuje — chyba tak dla zamydlenia oczu,

A na dobitkę w ostatnich dniach Polski Bank Przemysłowy sprzedał swój udział Spółki „Gazy wschodnie“ wynoszący 1/5 część całości żydom — tak, że i w tej ostatniej placówce dotychczas polskiej, już mają większość żydzi.

W tym numerze przedstawiamy pokrótce oplakany stan obecny polskiej nafty, w następnych przedstawimy upadek tego przemysłu i przejście w żydowskie ręce.

stwo żydowskie w łączności i każda prawie jednostka poszczególnie dysponuje zawsze odpowiednimi środkami materialnymi dzięki tej właśnie spółności i solidarności. Tak jest z żydostwem z całego świata, które — o ile chodzi o interesy żydowskie — stanowi jedną myśl i jedną rękę. To zresztą jest widoczne, o tem wszyscy wiemy. Nie ryzykujemy nic zgola gdy twierdzimy, że żyd bankrutuje nie dlatego, że musi, ale dlatego że chce.

Jak wygląda statystyka zgłoszonych w przeciągu 1925 r. niewypłacalności w okręgu handlowym w Krakowie — (a nie ulega wątpliwości, że i indziej wygląda tak samo)?

W styczniu zbankrutowało: chrześcijan 3 żydów 7			
lutym	„	„	2 „ 9
marcu	„	„	2 „ 15
kwietniu	„	„	5 „ 13
maju	„	„	4 „ 20
czerwcem	„	„	3 „ 19
lipcu	„	„	3 „ 22
sierpniu	„	„	2 „ 24
do 20 września	„	„	4 „ 16

razem chrześcijan 26 żydów 145

Na zgłoszonych 171 niewypłacalności przypada na chrześcijańskich kupców 18 proc. czyli w stosunku jak 1 : 5. Uwzględniając nader korzystne dla żyda warunki do przetrzymania kryzysu musimy przejść do przekonania, że w sztucznym bankructwie ma żyd interes, i to interes dobry. Nie jest to tajemnicą jaki może mieć żyd interes w tem, co dla uczciwego kupca jest katastrofą. Dlaczego n. p. nie zbankrutował żaden żyd podczas dewaluacji marki polskiej? — Oto dlatego, że w owym czasie żaden kupiec nie otrzymywał ani z fabryk krajowych i zagranicznych ani też od grościów lub większych kupców żadnych kredytów, towary musiał płacić gotówką.

Gdy przyszedł silny złoty, prawie równocześnie z nim odżył dawny kredyt. Dla uczciwego kupca jest kredyt podstawą egzystencji, dla oszusta środkiem wyzysku. Ten drugi proceder jest właśnie specjalnością żydowskich kupców.

Taki żydowski kupiec spekulant stara się przedewszystkiem uzyskać jak największy kredyt — poczem nabrawszy towaru ile się tylko da, usuwa i ukrywa go po za obrębem swego sklepu czy składu, następnie przy pierwszej lepszej — przezeń zresztą sprytnie zaaranżowanej sposobności zgłasza niewypłacalność, powołując się na złą koniunkturę etc.

Bankructwa żydowskie

Co się kryje za kulisami t. zw. bankructw żydowskich.

(B. T.) Obecna wielce oplakana konjunktura finansowa i gospodarcza powoduje chwianie się nie tylko mniejszych, na tle spekulacji dewaluacyjnej powstałych, ale nawet starych poważnych firm, które z braku gotówki nie są w stanie dotrzymać terminów płatności, toteż rok bieżący rozpoczają się pod znakiem licznych bankructw.

Niewypłacalność — czyli tak zwane bankructwo — w takich jak obecne warunkach jest więc rzeczą zrozumiałą gdy chodzi o nasze — polskie, chrześcijańskie kupiectwo, jest natomiast bardzo podejrzane gdy chodzi o bankructwa żydowskie.

Żydowskie bankructwa mają swój specyficzny charakter, specjalne tło. Jest ono — nie skutkiem przyczyn, ale perfidnym, oszukańczym środkiem spekulatywnym.

Gdy bankrutuje kupiec chrześcijański, wszyscy wiedzą, wszyscy są przekonani, że dzieje się to albo wskutek niekorzystnych warunków ogólnych, albo też wskutek nieumiejętnego prowadzenia interesu lub lekkomyślności, lecz nie zdarza się prawie

nigdy, by zbankrutowany kupiec-chrześcijanin urządzał sztuczne bankructwo. Brak mu do tego bezczelności, tej rasowej żydowskiej bezczelności i sprytu, a wreszcie tych również na rasowej solidarności i organizacji opartych stosunków, zapewniających poparcie i pomoc ze strony polskiego i chrześcijańskiego społeczeństwa. Gdy zbankrutuje chrześcijanin, staje się po bankructwie dziadem, rzadko kiedy zdoła się po dźwignąć. Interes dla chrześcijanina jest środkiem egzystencji, dla żyda zaś środkiem spekulacji. — Żyd bankructwem bogaci się, — a jak pomówimy.

Spółeczność, rasa o tak wybitnie rozwiniętym zmyśle organizacji i solidarności jak żydzi jest w pełnej możności nie tylko przetrzymania wszelkiej, najcięższej nawet konjunktury, lecz nawet do jej wyzyskania — zawsze na swą korzyść. U żydów jednostka jest oparta o swe bardzo spójne społeczeństwo, to zaś składa się z karnych i interesem żydostwa do ostatnich granic podporządkowanych jednostek. Społecz-

Od samego początku ugruntowania się wielkiej loży w Londynie, zaczęli masoni występować korporatywnie przed publicznością podczas uroczystych obchodów.

Dzienniki ówczesne zawierały obszernie sprawozdania z tych obchodów, jak też od czasu do czasu i wiadomości tego rodzaju, że ten lub ów książę lub członek arystokracji został wybrany wielkim mistrzem.

Zresztą występowali tak wówczas jak nawet i po dziś dzień wolnomurarze korporatywnie, przy poświęceniu kamienia węgielnego przy budowie wszystkich ważniejszych budynków publicznych.

Dalej widywało londyńska publiczność wolnomurarzy występujących korporatywnie idących czy to do kościoła, czy to do teatru, a w razie śmierci którego z członków loży, widziano ich niosących trumnę zmarłego „brata“ na cmentarz i t. d.

Dziwaczność ich strojów w czasie pochodów wywoływała tylko szyderczy śmiech u widzów i to narażało ich też na drwiny ze strony gawiedzi ulicznej.

Ażby temu zapobiedz zaczęli wolnomurarze obiekować się ubogimi; udzielać uciśnionym rad, cierpiącym pomocy a biednym wsparcia.

To uspokoiło do pewnego stopnia ulicę, a przedewszystkiem satyryków; tymczasem bracia od pionu i kielni — schodzili się dalej w swoich dziwacznych strojach w lokalach loży, nad których wejściem widnieją napisy. „Jako masoni przyznajemy się do

tej religii, w której wszyscy ludzie się jednoczą“.

W prywatnych rozmowach zapytani o cele istoty stowarzyszenia, dawali zazwyczaj odpowiedzi, które więcej zaciemniały aniżeli wyjaśniały sprawę.

Jedni mówią, że dzieje się to i po dziś dzień, dlatego, ażeby wzbudzić ciekawość drudzy mówią, że oni dlatego nie są w stanie dać jakichś wyjaśnień, gdyż sami niewiele wiedzą, a będąc uczuciem karności związani jak też z obawy narażenia się na śmiech a dając tego rodzaju odpowiedzi, stają się z czasem mistrzami w dawaniu niejasnych odpowiedzi w tajemniczej formie, czyli w pływaniu na suchem.

I.

Rozwój i rozpowszechnianie się wolnomurarstwa.

Ideologia wolnomurarska rozpowszechniała się bardzo powoli, najspierśd w samej Anglii, w 1772—24 w Irlandji a około r. 1736 w Szkocji.

Wszystkie te związki uformowały się na wzór londyński i wszędzie wzięto za podstawę Andersenowską „Księgę Konstytucji“ lecz mimo to loże w Irlandji i Szkocji zachowały zupełną samodzielność.

Loża powstała w Yorku nie tylko nie chciała uznać wyższości loży londyńskiej, ale zaczęła sobie rościć pretensję i do tego że chciała być uważaną za najstarszą i najgodniejszą lożę w W-kiej Brytanji.

C. d. n.

Jan Kozicki.

Pierwiastek aryjski i niearyjski w wolnomurarstwie.

6

Swoje wywody kończy brat Euklides życzeniem, by — mimo tych słusznych zarzutów jak też i oszczerstw, „Królewska sztuka“ rozwijała się „od jednego bieguna do drugiego, jak też od Wschodu do zachodu“ po całej ziemi.

Zdanie „brata Euklidesa“, że fantastyczne wieści o djablach czarownicach i zjawach są wytworem fantazji rozmaitego rodzaju kumoszek, podzielamy w zupełności.

Lecz co się tyczy opilstwa i libacji, to w danych wypadkach są temu i loże winne, co widzimy choćby ze sprawozdań loż z odbytych uroczystości jak też i z tego, że urzędnicy jak steward i szafarz, zajmują wysokie stanowisko w hierarchji loży.

Wielu z pomiędzy masonów wyznało to bez ogródek, że przyjemne życie klubowe w lożach, stanowi również przynętę, dla bardzo wielu członków, którym w rzeczywistości mniej rozchodzi się o szczytne ideały wolnomurarskie, a więcej o zabicie czasu w ekskluzywnem ściśle zamkniętem kółku połączone niezbyt rzadko z dobrem jedzeniem i napitkiem.

Sądowi, który pociąga go do odpowiedzialności karnej za lekkomyślną lub oszukańczą krydę, przedstawia długi wykaz swych dłużników, krewnych, przyjaciół etc., którzy pobrali rzekomo od niego towary na kredyt i nie płacą. Ci przesłuchani jako świadkowie potwierdzają, a na pytanie kiedy zapłacą — odpowiadają — gdy będą mieli i mogli.

Oszukańczy bankrut wychodzi cało, sąd ma wiele bezowocnej roboty, a po jakimś czasie oszust otwiera interes pod inną firmą — n. p. żony, brata lub swata. Towar już ma i to darmo, zresztą po jakimś czasie urządzi jeszcze drugie i trzecie takie bankructwo, „plajte“ jak się to w żargonie nazywa — i w końcu staje się bogatym, poważnym obywatelem społeczności żydowskiej, a że „ejr et a keple“ on ma głowę na karku) więc zostaje radnym kahału, dyrektorem lichwiarskiego banku etc.

Dziwimy się często, że ten towar u żyda jest tańszy niż u chrześcijańskiego kupca, mamy tu rozwiązanie i na to. I nikt nie pomyśli nawet, że kupując u żyda taki towar, staje się mimowoli współwinnym zbrodni oszustwa.

Solidarnie w rasowej nienawiści, jeszcze bardziej spojeni gdy chodzi o oszukańcze sposoby, jakżeż strasznie ciąży na naszym życiu. Ażeby to zwalczyć i uzdrowić nasz organizm, ileż trzeba uświadomienia, zaparcia się, energii, poświęcenia.

Ale trzeba, koniecznie trzeba. Naród pol-

ski musi zoperować tego raka, toczącego nasze trzewia musi wspólnym wysiłkiem swój zatruty organizm leczyć wszelkimi środkami — aż do uzdrowienia.

Sledztwo.

*Kto ty jesteś? Ilek, panie,
Twe zajęcie? szachrowanie,
Twa ojczyzna? świat ten cały,
Twoi krewni? socjały,
Wyzwoleńcy, bolszewicy.
Twoja strona? po lewicy,
Twój kolor? rudoczerwony.
Twe znamię? nos zakrzywiony,
W co ty wierzysz? w pieniążz wierzę
I kult złota wszędzie szerzę,
Czego się wstydzisz? ubóstwa,
Czego się uczysz? oszustwa,
Kogo nie lubisz? mądrego,
Kogo okpiwasz? głupiego.
Czego się boisz? bojkotu
I z kryminałem kłopotu!*

(Z. Ż. Milkowski Śpiewnik asemicki)

wszelkich partji i przekonań politycznych, a w szczególności do ich przedstawicielstwa. By swych członków przy każdej nadarzającej się okoliczności uświadamiały, iż szynk p. Wasserberga, w którym konsens wykonuje rzekomo kelner-katolik, jest szynkiem czysto żydowskim, a kelner ów to parawan, obliczony na spekulację i zysk ze strony żydowskiej! Niechaj każdy wie, iż przedtem nim dokonano poświęcenia budynku — krew robotnika — Polaka, zbrzygała ściany i drzwi szynku żydowskiego.

Tak postępując bądźmy przekonani, iż p. Wasserberg — prędzej nim go zmuszą do tego skutki prawne nielegalnie zawartej umowy dzierżawy szynku — „zwinie handel“ i pod osłoną cieniów nocy — ucieknie z lokalu tego tak, jak uciekł... autem z Bystrzej za Bielskiem śląsk., gdzie spotkał ludność polską — więcej narodowo uświadomioną.

Ch.

Kołomyja

Zażydzenie miasta pod rządami nowego Komisarza rządowego.

Kołomyja wyprzedziła Rząd Warszawski swoją polityką ugodową żydowsko polską bo rozpoczęła ją od chwili kiedy zarząd miasta oddany został obecnemu Komisarzowi miasta.

Gdy Starostwo zaproponowało w porozumieniu z Wydziałem Rady Powiatowej i Organizacją Narodową panu B. tą posadę on ją zaraz przyjął lecz pod warunkiem że skład rady przybocznej będzie w myśl jego wyboru załatwiony.

Z tą właśnie chwilą zaczęła się u nas robota ugodowa.

Przyboczna rada magistracka dobrana została z góry po myśli wzajemnej adoracji i zaczęła pracować wesoło, bo ruch ten zaczął się balem miejskim w karnawale. Na bal członkowie nowej Rady wciągnęli dużo swoich gości silnem zaagitowaniem by się pokazać, co też oni mogą dla miasta zrobić. Rzeczywiście pokazali; bal się udał ładny dochód dla biednych miasta bez różnicy wyznania. Zabawa trwała do 8 mej rano poczem p. komisarz gości swoich jak państwa Teucherów Goldbergów Barów i.t.d. odwoził do ich domów nie szczędząc swego wieku i fatygi.

Z powodu redukcji urzędników podatkowych zmusił rząd urzędy gminne do ściągania podatków tek państwowych jak i gminnych. W tym też celu musiał magistrat przyjąć jeszcze większy skład urzędników, niżeli to co rząd zredukował. Przyjął zatem taką ilość Polaków, że jak się wejdzie do biura to się słyszy tylko żydowsko-ukraińską mowę między urzędnikami, a polską chyba tylko w odpowiedzi stronom jeżeli się tego domagają. Liczba urzędników w magistracie wynosi ogółem 35 ciu a z tego jest tylko 16 żydów do których przyjęto panią Nusbergową. Pani ta jest siostrą i szego zastępcy p. komisarza Funkielsteina Swego czasu była zajęta już w magistracie dawniej ale ponieważ w czasie „Ukrainy“ z mężem swoim byli konfidentami na rzecz tejże i wielu Polakom dali odczuć swoją moc dlatego pierwszy komisarz polski wydal ją z magistratu dając nawet odprawę byleby takich ludzi nie karmić polskim groszem. Wydalenie to jest zaprotokołowane w księdze uchwał a pomimo tej odprawy i uwidocznienia faktu w protokole, przyjęto ją ponownie. Zapewne nastąpiło u niej pokajanie się, okazała się dobrą Polką, co p. komisarz również jako taki umie ocenić, a jeszcze więcej uznać.

W Kołomyji oświetlenie gazowe stało się już bardzo wadliwe i śpiące, często niedopisuje i jesteśmy w ciemności wobec czego Rada obecna uchwaliła zaprowadzić światła elektryczne. Z zaprojektowaniem tego światła mało odbiorców się zgłosiło było

Co się dzieje w całej Polsce?

Andrychów.

Do Andrychowa, a nie do Palestyny.

W jednym z wielu pięknych miasteczek Małopolski Zach., położonem w okolicy górskiej u stóp Beskidów, to miasto Andrychów. — Miasto to, jako centrum przemysłu tkackiego stoi na drodze najwyższego rozwoju i rozbudowy, zachodzi tutaj jednak uzasadniona obawa, iż z biegiem czasu przędzie w zupełności w posiadanie „mniejszości narodowej“, a w szczególności... żydów. — Grunt pod zażydzenie miasta dała fabr. „Braci Czczowiczka“ sprowadzając obcy element napływowy z chwilą jej powstania w r. 1907.

Andrychowianin, który młodzieńcem opuścił swe miejsce urodzenia i dzisiaj w jesieni swego życia wraca, by w swem gnieździe zaczerpnąć świeżego górskiego powietrza, wykopać się w nurtach ukochanej rzeki „Wieprzówki“ nie pozna go absolutnie.

To czyste ongiś powietrze górskie, przesycone dzisiaj wzywami kominów fabrycznych (żyd.) i zapachem cebuli, czosnku, prochu okrągłego i innych przysmaków „mniejszości narod.“ j. n. „śledzi“ — robi na nim wrażenie jednej z dzielnic Krakowa — w słoneczne, upalne dni lipcowe. — W nurtach rzeki „Wieprzówki“ (imię tego, który dał nazwę rzece powinny zamknąć karty kroniki m. Andrychowa), pływają istne stukilowe „wieprze“ w kostjumach kąpielowych III. międzynarodówki.

Sam rynek i główne ulice, wszystkie sklepy, sklepiki — handle, handelki, — szynki, zajęte przez żydów, robią do tego stopnia przygnębiające wrażenie, że nawet obcy temu psychicznemu zjawisku niesmaku czy niezadowolenia oprzeć się nie może. — Na udokumentowanie powyższego twierdzenia niechaj służy fakt: Przed kilku dniami rozmawiałem z jednym z inteligentnych Słowaków, spieszących corocznie pielgrzymką z Czechosłowacji do „Góry Kalwarji“, który za-

gadnął mi w sposób tak dowcipny, a równocześnie charakteryzujący oburzenie jego słowiańskiej duszy na widok napisów na wywieszkach sklepów żydowskich, że musiałem go odpowiedzią wprost komiczną uspokoić. Pyta: „Panie, czy daleko jeszcze do tej św. Góry Kalwarji?!“ A dlaczego Pan pyta? „Bo zdaje mi się wszedłem w żyzną krainę żydowską...“ i ruchem głowy, który na zawsze utkwii w mej wyobraźni, powiódł okiem po otaczających go domach żydowskich i snujących się naokół postaciach o typie semickim, przybranych w „stroje europejskie, a na twarzy jego odbił się nieokreślony ból wewnętrzny Słowianina—katolika. — Na mą odpowiedź: „Tutaj mieszkają faryzeusze z plemienia Judy — w Kalwarji zobaczy Pan prawdziwych wykonawców wyroku Piłata...“ uśmiechnął się smutnie, boleśnie.

A cóż nato rodzinne obywatelstwo miasta Andrychowa?! Niechaj fakta mówią!

Ostatnia ważna placówka, pozostająca dotąd w ręku Polaka—katolika, p. Franciszka Skrzyńskiego i żony, padła ofiarą szponów żydowskich. — Zabudowania „za mostem“, w których od niedawna nie pozostała noga żydowska mieszczą już w sobie dwa sklepy żydowskie i piekarnię, a ostatnio i konsens szynkowy przeszedł drogą dzierżawy w ręce żyda Wasserberga. — Dzierżawą konsensu, będącego własnością małoletniego z pierwszego małżeństwa p. Skrzyńskiej — zainteresują się odnośnie władze polityczno-administracyjne.

My apelujemy do gminy m. Andrychowa; by serdeczniej zajęła się konsensem p. Skrzyńskiego, recte Wasserberga, aby energiczniej wglądała w to, by po całych nocach nie uprawiano tam niedozwolonych harców przy dźwiękach muzyki, by stolki i połamane stoły w czasie wykonywania ewolucji atletycznych przez upitych — nie wylatywały przez drzwi na gościniec państwowy nie obrażały cieleśnie, spokojnie spacerujących przechodniów. (Patrz niedziela 16. 8. br.)

Apelujemy do całej klasy robotniczej,

a magistrat nie licząc na późniejszy przyrost wybudował budynek dla elektrowni za mały i w takiej proporcji zapisał motor i dynamo od żyda **Ganza**.

Po wybudowaniu nowe zgłoszenia odbiorców o światło zrobiły niespodziankę. Budynek i motor okazał się za małym. Musiało nastąpić przebudowanie budynku i odmiana maszyn na większe. Nowe koszty i dalsza zwłoka ujrzenia tego światła, a tymczasem prywatny dostawca światła żyd Heller daje światło bardzo nędzne, puszcza prąd kiedy chce i jak długo chce z ustawicznymi przerywaniami i zdziera w potrójnej mierze.

Tak jak kołomyjscy odbiorcy czekają na światło elektr. tak wyczekują niektóre szkoły na wyprzedzenie budynku po zeszłym roku szkolnym, by przyjąć uczeni znowu w czysty odświeżony budynek. Najstarsza i największa szkoła Piramowicza, budynek własność miasta, nie tknięta została na ten rok, pomimo że sumę na to zabudżetowano. Przyczyną ma być elektrownia, zabrakło już pieniędzy, a tu równocześnie zaczęły częściej nadchodzić przewody, kable; co to będzie jak maszyny przyjdą? ale da Bóg że nie tak prędko jeszcze nastąpi, a zima jeszcze daleko dla tych robót i potrzeb. I tak u nas jedno światło, gasi drugie, szkoła niech czeka, a u nas niech się wszystko w ciemni obraca.

Ale dlaczego to szkoła Kopernika, która się znajduje w domu najętym została odnowioną prawie, bo odskrobaną do żywego i wyszarowaną i wygląda gdyby nowa. Przypuszczać należy, że magistrat przygotowuje się do oddania w krótkie tego budynku właścicielce p. Seidmanowej, a nie wypada przecie oddać domu w naturalnym jego stanie zużycia.

O dalszych kwiatach i bolączkach Kołomyjskich w następnym numerze.

A.

Jasło.

Ważne dla kupców Polaków!

W Jasle są do wynajęcia natychmiast 3 sklepy tylko dla chrześcijan. Powodzenie najlepsze mógłby tu mieć sklep z konfekcją męską i damską, handel żelazem i wyrobami żelaznymi oraz handel skór i przyborów szewskich (w Jasle jest 150 — 160 majstrów szewskich!). Przydałby się rów-

niez szklarz i malarz, są tu bowiem z tej branży sami tylko żydzi.

Jasło zaczyna powoli przychodzić do siebie, porządkować i odnawiać. Buduje się też kilka domów. Gmina od kilku lat szturmuje za pożyczką, nie może jej jednak otrzymać, a mając wykończyć gmach magistracki musi własnymi funduszami budowę zwolna prowadzić.

O innych osobliwościach jasielskich w następnym numerze.

K. B.

Chrzanów.

Pod rządami żydów i szabesgojów.

Wiadomo każdemu, że nieszczęściem Chrzanowa są żydzi, którzy do tego stopnia porośli tu w pierze, że trzęsą całym miastem. Burmistrz Bytomski nie cieszy się popularnością wśród społeczeństwa katolickiego, a jedynie wśród żydów, ma jednak silne plecy w osobie marszałka powiatu Dr. Smolenia również popieranego przez żydów. Chrzanowem rządzą właściwie żydzi sjonisci Dr. Cyfer, Dr. Rieser i Dr. Dallet.

Województwo krakowskie pismem z 28. VIII. br. poleciło rozwiązać Rady gminne w Chrzanowie, Kątach i Kościelcu, a stworzyć jedną wspólną gminę przez nowy wybór. Żydzi oczywiście chcieliby widzieć p. Bytomskiego komisarzem, — czy im się to jednak uda, niewiadomo.

W ostatnim tygodniu zapadły ciekawe uchwały ludowców, domagających się rozwiązania Rady Powiatowej, w której zasiada aż . . . 7 żydów, niema zaś ani jednego przedstawiciela chłopskiego z 85 gmin.

Apelujemy do p. radcy Matusińskiego w Krakowie, aby wglądął w stosunki chrzanowskie i nie oglądając się na żadne względy przeprowadził sanację.

W następnym numerze podamy dalsze kwiatki gospodarki chrzanowskiej.

St.

Zimna Woda

Jak mieszkańcy polskiej wsi popierają żydów.

W Zimnej Wodzie obok Lwowa zawią-

zał zię komitet odnowienia rz.-kat. kościoła i urządził w roku bież. kilka festynów. Byłoby bardzo ładnie się wszystko odbyło ale cóż kiedy komitet wszystkie napoje alkoholowe na festyny zamawiał u tut. żydów. W skład komitetu wchodzi tut. wójt i inni patrioci. **Wstyd i hańba dla takich szabesgojów.** Znów jeden polski dom przeszedł w ręce żydowskie. Tut. artysta malarz p. Bratkowski wielki patjrota sprzedał swój dom obok kościoła rz. kat., lekarzowi żyd. szpitala we Lwowie Wolfowi, pomimo że taką samą cenę dawali kupcy polacy. Nazwisko Bratkowskiego należałoby wpisać w księgę sprzedawczyków którzy własne majątki sprzedają na rzecz naszych największych wrogów.

Narodowiec.

Rzeszów.

Smutne ale prawdziwe!

Stanisław Kołoiński, emerytowany st. komisarz kontroli skarbowej, właściciel piętrowej kźmienicy i ogrodu które nabył w roku 1918 przy ul. Dąbrowskiego l. 1293 otrzymał trafikę tytoniową, o którą starał się też biedny inwalida wojenny Michał Dziekan. Trafikę tą wydzierżawił Kołoiński żydowi **Szulimowi Fischlerowi, szynkarzowi** przy ul. Dąbrowskiego.

I cóż na to Izba Skarbowa we Lwowie? Czy trafikę tytoniową, wolno wydzierżawiać?...

Smutne to, ale prawdziwe,

Z I.

Do P.T. Czytelników i Prenumeratów!

Przypominamy raz jeszcze, że — wobec ciężkiej ogólnej sytuacji finansowej — tylko regularne wpłacanie prenumerat przez P. T. Prenumeratów i Agencje — zdoła utrzymać tak ważną placówkę ideową, jaką jest dzisiaj „Hasło Narodowe“. Jak już zaznaczyliśmy, wszelkie nasze zobowiązania co do wysyłki premj

TEATR MIEJSKI IM. J. SŁOWACKIEGO „Sułkowski“

Tragedja w 5 aktach Stefana Żeromskiego.

Nikogo zdziwić nie może, że historia Sułkowskiego mogła pociągnąć Żeromskiego do osnucia tragedji na tle jego życia. Historyczna postać Sułkowskiego jest tragiczna. Czyż nie jest bowiem tragiczną ta bohatera i genialna postać człowieka, który mógł zostać drugim Napoleoem a który zginął wprawdzie z ręki nieprzyjaciela, lecz wysłany przez Bonapartego na pewną śmierć na straconą placówkę, dla pozbycia się gorącej głowy.

Zupełnie nie odbiega od historycznej prawdy fakt, że Sułkowski należał do najzdolniejszych i najwaleczniejszych oficerów napoleońskich, który jeden potrafił mu dorównać w bystrości orientacji w pojmwaniu taktyki, a który szedł ślepo pod jego rozkazami i bił się we wszystkich częściach świata dla dobra swej dalekiej północnej ojczyzny.

I dobra wola pisarza mogła tę postać jeszcze więcej wyszlachetnić podnieść do glorii jednego z narodowych bohaterów, którzy z taką brawurą ginęli pod sztandarem trójkolorowym z myślą o orle białym na czerwonym polu rozpostartem nad niwami kraju od wroga wolnego.

Lecz trzeba było powiadom dobrej woli a Sułkowski Żeromskiego jest przedewszystkiem idealnie — czerwonym. Był Sułkowski jakobinem, lecz Jakobinem

Polakiem, Sułkowski Żeromskiego jest między narodowym, który woła w zapale, że gdyby Napoleon zdradził republikę on będzie pierwszym z którego ręki zdrajca idei zginąłby natychmiast a on Sułkowski podniósłby sam wówczas sztandar trójkolorowy. Nie waha się Sułkowski Żeromskiego wkładać bagnetu do rąk chłopca — żołnierza z rozkazem wbicia go w piersi każdego szlachcica, któryby się z nim ziemią do równa nie podzielił. Pragnie krwi tylko nie kompromisu.

Z chwilą jednak gdy Sułkowski przestaje być kondotjerem republiki a staje się tylko żołnierzem wówczas gra w nim wszystkimi strunami rzymska krew po ojcach, a z chwilą gdy zawiązuje się nić sympatji z księżniczką Agnieszką Mantuańską a następnie i miłość jest pięknym, jest czystym i szczerym jak lza.

Tragedja — Sułkowski posiada pewne warunki sceniczności pod jednym atoli warunkiem oprowienia jej w ramy inscenizacyjno — dekoracyjne. Reżyserja „Sułkowskiego“ była pracowita lecz poprzestała na efektach najprostszyc, na efekcji słowa. Kładąc główny nacisk na słowo pominięto zupełnie stronę nastrojową jakiej bezwątpienia domagał się charakter tragedji i intencja autora. Nastrojowość ta powinna się była wyrazić metylko w większej śpiewności słowa (np. w słowie I., a w akcie ostatnim nastroj chwili wymagał nie słabo zaznaczonej melodji lecz czasem nawet potężnego akordu muzycznego) lecz także w odpowiednich dekoracjach, które były zestawione dosyć prymitywnie.

Peżysersko była też mało opracowana scena końcowa, po śmierci Sułkowskiego, wrażenie końcowe było dość nikłe.

Z okazji premjery Sułkowskiego mieliśmy też sposobność zapoznać się z nowymi siłami w teatrze. Sułkowskiego grał pan **R o z m a r y n o w s k i**. Grą swoją śmiało można powiedzieć pozyskał sobie sympatję publiczności okazując się jako artysta pelen zapału, umiejący się wczuć w swoją rolę, posiadający dobrą dykcję. Może ma jeszcze za mało opanowany temperament, lecz to już jest tylko kwestja „obicia się“. Czas tę chropowatość usunie. Partnerką p. Rozmarynowskiego była p. **J a r o s z e w s k a** w roli księżniczki Agnieszki Mantuańskiej. Umiała być i silna jak rycerz i słaba jak dziecko i miłującą jak kochanka a w chwilach gniewu mściwa jak Włoszka. Szeroka skala talentu obok ujmujących warunków zewnętrznych, pozwoli jej pozyskać z pewnością powodzenie w Krakowie. Pan **K i j o w s k i** i oddał rolę swą poprawnie (userki pamięciowe przypuszczamy na dalszych przedstawieniach odpadną.)

Pozatem stary zespół krakowski panowie: Szymbowski, Kulakowski, Wysocki Rodziewicz, Kustowski, Chodecki, Leliwa i.t.d. grali jak zawsze poprawnie.

Jedna jeszcze uwaga nasuwa się pod pióro. Czyż miejski teatr z racji swego powodzenia powinien wystawić sztuki o tendencji podobnej jak Sułkowski? A możeby w takim razie nie warto było pojechać z Sułkowskim do Warszawy i dać „galówkę“ z racji przyjazdu p. Cziczeryna?

książkowych, wyrównamy najpóźniej do Nowego Roku, apelujemy jednakże jeszcze raz do tych Prenumeratorów, którzy prenumeraty nie uiszcili, aby ją w najbliższych dniach wyrównali.

Pamiętajmy o tem, że prenumerata „Hasła Narodowego” to pierwszy etap do odzyskania Polski!

Redakcja.

Nadesłane.

Spirytus monopolowy

pierwszej jakości do nabycia w handlu

Litawskiego Józefa 6

Kraków, Pl. Szczepański 1 (Stary Teatr)

KRONIKA

P. T. Czytelnikom naszym zwracamy uwagę na artykuł wybitnego znawcy kwestji żydowskiej, podpisującego się literami L. M. p. t. „Bierność włościan w walce z żydostwem”, jak również na wierszyk p. t. „Śledztwo” Z. Ż. Miłkowskiego wyjęty z jego „Śpiewnika asemickiego”, a będący parafrazą znanego wierszyka Betzy p. t. „Katechizm polskiego dziecka”.

Wola Australję niż Palestynę! Prasa żydowska donosi, iż w ostatnich czasach wzrasta ruch emigracyjny wśród żydów polskich do Australji.

Zbyszczeszczanie krzyża przez dzieci żydowskie. Z powodu profanacji krzyża przez żydków łódzkich, o czem pisaliśmy w ostatnim numerze „Hasła Narodowego” zebranie Koła Z. L. N. w Łodzi uchwaliło zaprotestować przeciw temu, że poświęcenie sprofanowanych krzyżów odbyło się w tajemnicy (!) i że winni zbyszczeszczania nie zostali dotychczas ukarani. Jest to rzeczywiście niedołęstwo i tolerowanie zbrodni żydowskich.

Żydzi panami Wilna. W Wilnie utworzył się Komitet żydowski, który zwrócił się do federacji żydów polskich w Ameryce z propozycją zaciągnięcia pożyczki na rozwój handlu żydowskiego pod zastaw domów żydowskich w Wilnie. Żydzi zaznaczają przytem, że do nich należy 60 proc. wszystkich domów i domy te leżą w centrum miasta. Niedługo a i w Krakowie będą mogli żydzi pochłubić się podobną statystyką.

Znów żyd komunista. Policja aresztowała moralnego sprawcę zbrodni Botwina. Jest nim żydek Ignacy Berkowicz 19 letni student gimnazjalny wydalony z gimnazjum w Krakowie. Berkowicz z rany był w kołach komunistów pod pseudonimem „Alfreda” i on to polecił Botwinowi zamordować Cechnowskiego.

P. Leon Hopfen asystent pocztowy w oddziale telegraficznym we Lwowie prosi nas o zaznaczenie, iż nie jest żydem i że rodzina jego z dziada pradziada jest katolicką i polską. Ze swej strony dodajemy, iż nazwisko p. Hopfena dostało się jedynie przez omyłkę pomiędzy spis żydów na lwowskiej poczcie podany przez nas w artykule p. t. „Niesłychane zażydzenie lwowskiej dyrekcji poczt i telegrafów” w nr. 32 „Hasła Narodowego”. P. Hopfen brał udział w szeregach obrońców Lwowa i jest dobrym Polakiem. Za mimowolną przykrość przepraszamy.

NAJTAŃSZY Zakład zegarmistrzowsko-jubilerski

JÓZEFA CYANKIEWICZA

Kraków, ul. Sławkowska 1.

Poleca wszelką biżuterję z prawdziwym kamieniem, zegarki pierwszorzędnych fabryk szwajcarskich: Patek, Philippe et Co., U. Nardin, Schaffhausen, Longines, Zenith, Novade, Preciosa, Omega, Sterna, Revue, wiele innych w wielkim wyborze.

Motłoch porcelanowy

na usługach żydostwa.

Jednym ze środków zamierzonego deprawowania nieżydów przez żydów, jest propagowany zreszczeniem przez, nich kult „nagości”. Przypatrzmy się w jaki sposób zaczyna się go i w Polsce propagować.

Jeden zdaje się z wybitniejszych naszych obecnych „czasowników” p. K.P. zamieszcza w Nr 209 i 213 „Czasu” opis swoich wrażeń z podróży na południe i do Francji, w którym zachwycając się nad „Kultem nagości” uprawianym na zachodzie przedstawia nam wynurzenia następującej treści:

„Nie pokazuje się już dzisiaj w „Folies Borgeres” w Paryżu na scenie całych tłumów rozebranych kobiet lecz tylko nieliczne ale za to najładniejsze. Nagość ciała przestała być zwykłym daniem a stała się przysmakiem na tle obfitego menu artystycznego. Autorzy i reżyserzy teatru umieją znakomicie wpleść nagość w treść obrazów.

Do średniowiecznego kościoła gdzie zakonnice modlą się w stalach a biskup odprawia nabożeństwo przed obrazem wpada szatan; z zakonnice spadają szaty, na krzyżu zawisa naga kobieta. Scena jak widać dosyć „ryzykowna” zrobiona z dużym smakiem.

Czytając powyższe wynurzenia stoimy na stanowisku zupełnej swobody; wolno bowiem każdemu podróżować i każdemu oglądać co mu się podoba. Jeden zwiedza kościoły, drugi muzea, a trzeci karczmy.

Dlatego też i p. K. P. wolno nietylko zwiedzać przybytki „kultu nagości ciała” ale wolno mu nawet po powrocie do Krakowa w gronie swoich zaufanych dążyć do założenia zakonu Mopsów i Mopsic; ale ażeby w takim dzienniku jak „Czas” opisywać swoje wrażenia w powyżej podany sposób i stać się krzewicielem żydowsko-masońskiego rozpasania — to rzeczywiście już trochę za wiele.

Cieszyć się należy, że p. Franciszek Xawery Pusłowski dał tym panom należyłą odprawę zamieszczając w „Głosie Narodu” artykuł p. t. „Nihilizm Czasu”. Czcigodny autor każdego z nich tego artykułu w sedno trafnie podsumowujemy się w zupełności z jego treścią.

Że takie wynurzenia, jak powyższe pana K. P. stały się w „Czasie” możliwe, to należy jedynie temu przypisać, że po ludzkiej wysokiej kultury nastąpił nowy kurs w „Czasie”, gdzie przychodzą od czasu do czasu do słowa bądźto rozmaite Tygelliny żydofilskich i żydowskich Neroniadek, bądźto osobniki, które niestety nie dadzą się innemu słowem określić jak motłoch — wprawdzie porcelanowy motłoch, ale zawsze motłoch.

Jan Kozicki.

Nowenna do św. Antoniego

wraz z życiorysem i ostatnio zaszłemi cudami, 64 stron druku. Cena 15 gr. za nadesłaniem gotówki do drukarni Mieszkańskiej lub na Konto P. K. O. liczba 405.421

NOWENNA

do św. Teresy od Dzieciątka Jezus z życiorysem i pięknym wierszem Ks. Mat. Jeża. Cena 100 sztuk 7 zł. franko za przesłaniem należytości do drukarni Mieszkańskiej lub na Konto P.K.O. liczba 405.421

Saloniki, otomany, materace włókienne, trawy morskiej, najtańszej poleca

Zakład tapicerski

Luszowicz Józef

Florjańska 44.

Największy wyrób na raty.

„STOK”

Spółdzielnia Towarowo-Kredytowa dla Funkcjonariuszy Państw., cywilnych i wojskowych Rzeczypospolitej Polskiej, Spółka z ogr.odp.

Centrala w Krakowie, ul. Mikołajska 6 II.p.

Skrytka poczt.Nr.51. Konto P.K.O. 405.170

Udziela się kredytu towarowego wszelkim dykasterjom urzędniczym i wojskowym bez doliczenia jakichkolwiek prowizji.

Hurtownia soli

Materiałów opałowych

Kraków - Podgórze - Zabłocie

Stacja Koleji Kraków—Wisła

Telefon Nr. 3836.

Zakupimy kilka wagonów ziemniaków zdrowych, suchych i jadalnych oraz owsa, kilka wagonów.

Oferty nadsyłać do Hurtowni Zabłocie 2
12

Okazja dla Panów tylko 10 zł franko	Okazja dla Pań franko 10 zł.
1 fl. Wody kolońskiej	1 Woda Kolońska
1 Perfum Chypr	1 Perfum Chypr
6 Mydeł toaletowych	1 Ołówek do brwi
2 Szampony	1 Pomadka do warg
1 Brylantyna do włosów	2 Szampony do włosów
1 Mydło do golenia	1 Lakier do paznokci
1 Alium po goleniu	1 Krem do rąk
1 Lakier do paznokci lub kamień	1 Siatka do włosów jedw.
1 puder po goleniu	1 Piłneczek
1 pilnik do paznokci	1 Puderniczka niklowa
1 rozpylacz	1 Puszek do pudru
1 Krem do rąk	1 puder Dirinia
1 Proszek do zębów	1 proszek do zębów
1 szcotka do zębów	1 szcotka do zębów

wysyła za pobraniem pocztowym 28
Wojciech Lazarowicz, Kraków, Garbarska 4.

Hurtownia papieru przyborów szkolnych i kancelaryjnych

Polskiego Czerwonego Krzyża

Okregu krakowskiego 22

Kraków, Grodzka 64.

Poleca ze swych składów: Hurtownie i detalicznie: Papiery: kancelaryjne, przybory szkolne, księgi handlowe, amerykańskie, kopialy i teczki na listy skoroszyty, koperty i taśmy do maszyn do pisania, kalki, masa hektograficzna i wszelkie inne przybory kancelaryjne, biurowe i techniczne. Przyjmuje zamówienia na roboty drukarskie. Wyroby krajowe. Towar wyborowy. Ceny najniższe

Józef Massar

Kraków Florjańska Nr. 15

Magazyn towarów bławatnych

poleca na sezon jesienny i zimowy Towary pierwszej jakości; Materiały wełniane na męskie ubrania, Wełny na kostiumy i suknie, Plusze Welwety, Jedwabie, Flanely, Barchany białe i kolorowe, Chiffony, Perkale, Chustki, Plażydy i. t. d. Towar doborowy. Ceny umiarkowane

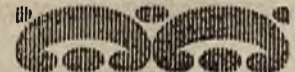
Pracownia stolarska

Ignacego Kleina przy

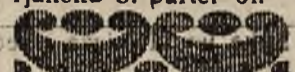
ul. Setoryka Nr 17.

Podjekuje się wszelkich robót stolarskich

„Grafika” Fr. Terakowski, Kraków, Gołębia 3. Sprzedaz wszelkich materiałów i narzędzi introligatorskich oraz drukarskich.

Kapelusze damskie, wstążki, ozdoby do tychże poleca po najniższych cenach. Magazyn Mód, Heleny Popiel, Kraków, Florjańska 3, parter of.

Na raty. *Kilimy artystyczne* **Na raty**
poleca Wytwórnia 40
Polski Przemysł Kilimkarski
 Kraków ul. Mikołajska 12.
Na raty. **Na raty.**

Na raty! **Na raty!**
Zakład

Witrażowo-Szklarski

TEODOR ZAJDZIKOWSKI

Kraków, ul. św. Jana 30.

Wykonuje witrażowe oszklenia do kościołów od 20 zł. za 1 m.-

Przy większych zamówieniach na raty.

Ceny 50 procent niższe niż wszędzie.

Porada fachowa; 9

Na raty! **Na raty!**

Paski przypuklinowe, pasy brzuszne do podtrzymywania brzucha suspensorja, wkłady menstruacyjne wysyła: 15

Polski Sklep „Medicum“
 Kraków pl. Marjacki 3.

Wykwintna Pracownia kostjumów, sukien i płaszczy damskich ubrań męskich oraz wielki wybór gotowych płaszczy damskich **J. Paradzisz, Kraków, ul. Gołębia I. 16. I. p.** Ceny przystępne. 30

Własny Interes

nakazuje kupić

Mundurki dla dziewcząt i chłopców	Kapelusze damskie i męskie
Ubrania męskie Palta Kurtki Raglany	Obuwie damskie i męskie
Płaszcze damskie Flanele — Barchany — Trykotaże — Pledy — Pończochy	Bieliznę damską i męską
Poleca znany ogólnie z wykwintnego i taniego towaru	Koce Kołdry
Dom Towarowy	Płótna Welny

Apropozycja Miast
 w Krakowie, Rynek główny I. 34.
 Telefon Nr. 1547. 20
 Hurt i detal. — Ugodne warunki spłaty

Mleko świeże i kwaśne, masło sery, chleb razowy, jarzyny, owoce sprzedaje:
Sklep dworski 19
 Kraków, ul. św. Tomasza L. 21.
 Ceny niższe od targowych.

Ziemiańska Spółka Handlowa

w Krakowie, ul. św. Jana L. 3.
 zakupuje

w każdej ilości zboża,
 strączkowe i ziemniaki.

FUTRA

po przystępnych cenach poleca:

A. Jachimski

Kraków, Grodzka 16.

Telefon 4726

własna pracownia kuśnierska.

Dla P. T. Urzędników Państwowych na raty!

Biuro kupna i sprzedaży

J. Seweryn

Kraków, ul. Reformacka 1.

poleca kamienice, wille, majątki ziemskie, dzierżawy na dogodnych warunkach

Chrześcijański Skład Mebli Spółdzielni „DEMobilja“

Kraków, Podzamcze L. 2

Posiada na składzie meble wszelkiego rodzaju. Przyjmuje zamówienia na roboty stolarskie i tapicerskie oraz wszelkie reperacje w zakres wchodzące. 18

Warunki dogodnel Ceny przystępne

Majster kaflarski

STANISŁAW WNEK

Kraków, Dz. XII., Kraszewskiego 11
 Telefon 4601 27

Podejmuje się wszelkich robót w zakresie kaflarstwa wchodzących i wykonuje takowe w najkrótszym czasie.

Krawaty, kapelusze, bieliznę męską
 tylko w doborowych gatunkach
 sprzedaje tanio

WIERZEJSKI

Kraków, Rynek Linia A B. róg Florjańskiej

Noś pierwszorządne obuwie i uważaj
 by stare było porządnie zreperowane!

M. Opaluch

KRAKÓW, ul. Szpitalna 10.

Wyrabia pierwszorządne obuwie. Reperacje wykonuje w 24 godzinach i wcześniej. 16
 TANIO! SOLIDNIE!

Świat elegancki i wymagający ubiera się w firmie **JAN SAJAK**, Kraków, Karmelicka 39
 Na składzie materiały angielskie. 28

ZAKŁAD Artystyczno-kamieniarski Franciszka Luczywo, Kraków, Rakowicka L. 14. wykonuje wszelkie roboty kamieniarsko-kościelne po cenach konkurencyjnych. 33

Fabryka czekolady A. Piasecki S. A Kraków. — poleca swe wyroby. 45

Zakład tapicersko-dekoracyjny, magazyn mebli i wyrób kółder watowych wełnianych i puchowych, **A. Rybiński**, Kraków, Sławkowska 21 I. p. tel. 34.68. 35

Na raty! Naczynia aluminiowe. — Narzędzia stolarskie. — Wirówki. — Bańki hermentyczne — poleca **W. Halski**, Kraków, Szewska 23. Sukienice 21-22. Skład towarów żelaznych. 29

„**MARTA**“ Pracownia „Tow. popier. przemysłu kobiecego“, poleca: różańce silnie robione w wielkim wyborze, szkaplerze, birety. Przyjmuje zamówienia na chorągwie i szaty liturgiczne, oraz odnawianie starych aparatów. Ceny najprzystępniejsze. Kraków, św. Jana 34. 35

TAPICER i DEKORATOR najtaniej przyjmuje i wykonuje wszelkie przeróbki mebli wyścielanych, jakoteż i nowe urządzenia. Obecny, Zielona 16. 42

Kołdry i materace robi nowe i pokrywa stare. — Wytwórnia kółder i materacy, **Michała Matusiewicza**, Kraków, Poselska 20 (obok kościoła św. Józefa). 46

Pracownia krawiecka, **Władysława Jakubowskiego**, Kraków, Stolarska 13. Wykonuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące. 39

INSTRUMENTA MUZYCZNE, skrzypce, harmonje ręczne, oryginalne włoskie mandoliny gitary oraz przybory muzyczne posiada na składzie w wielkim wyborze **J. A. NIKIEL** Kraków, ul. Szewska L. 2. 34

Józef Angrabajtis w Krakowie ulica św. Tomasza L. 20. Hurtowny i częściowy, skład artykułów religijnych. 36

Młodzieżnia Zależona w r. 1841. **Kazimirza Robackiego** w Krakowie, Sławkowska I. 26. Poleca miody do picia 41.

Chłopiec zdrowy, silny pojętny i chętny do pracy z ukończoną 7 kl. szkoły powszechnej lat 18 wstąpi natychmiast na naukę i praktykę do solidnej firmy chrześcijańskiej prowadzącej warsztat mechaniczny w większym mieście w Polsce. Zgłoszenia pod adresem: **Aleksander Bodnarczuk** w Łatkowcach poczta Mielnica 43

Zakład Krawiecki strojów męskich, **Kazimierza Krzyworzeka** w Krakowie, ul. św. Tomasza 36. wykonuje szybko i po niskich cenach wszelkie zamówienia z własnych i dostarczonych materiałów. 37

WŁADYSŁAW TUREK, Kraków, Karmelicka 8. telefon 3019 poleca przybory do rybołówstwa, truczyny na: karakony, pluskwy, myszy, mele i t. p. 32

Adres Redakcji i Administracji:
 Kraków, ulica Stolarska L. 6 II. p.
 Telefon nr. 1018 — Konto czek. 405.585

Oddziały: **Lwów**, Rozwój, Legionów 3. **Poznań**, Kirschkowa, Gwarna. **Łódź**, Rozwój, Podleśna 4. **Warszawa**, Widok 19.

CENY OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetr. — Ogłoszenie zwykłe zł. 0.15. Nadsyłane zł. 0.40. Dział ekonomiczny i komunikaty zł. 0.80. 1-sza strona i inne tekstowe zł. 0.80. Ogl. świat. 25% droższe. Dla urzęd. państw. emer. robotn. inw. i posz. pracy rabat
Ceny prenumeraty: Miesięcznie 2 zł. — Kwartalnie 6 zł. Ceny rozumieć należy wraz z dostawą do domu.